

Göteborg den 5 oktober 2020

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
jenny.oretun.wilnier@regeringskansliet.se

Yttrande i anledning av remiss av betänkandet Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37) [A2020/01495/A]

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 250 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten - från Strömstad till Kalix - och många av våra medlemmar är även medlemmar i Handels arbetslöshetskassa. Vi tackar för möjligheten att få lämna synpunkter i anledning av rubricerat betänkande.

SFPO:s yttrande avser endast det som presenteras i betänkandet med avseende på yrkesfiskare.

Tidigare hade yrkesfisket sin egen arbetslöshetskassa, den uppgick för några år sedan i Handels arbetslöshetskassa. Utifrån det nu gällande regelverket, som är långt mindre fördelaktigt än det som det ersatte, kan yrkesfiskare endast erhålla arbetslöshetsförsäkringsersättning om det är fråga om ett tillfälligt avbrott i fiskeriverksamheten som beror på ishinder eller andra väderleksförhållanden (som omöjliggör att yrkesfiske bedrivs). Detta är den enda ersättningsmöjligheten som finns för fiskare som tvingas ligga stilla.

Dessa ersättningsgrunder är synnerligen snäva och innefattar inte sådant som bort innefattas, exempelvis fiskestopp beslutat av EU eller nationellt. Detta är något som särskilt hårt har drabbat ostkustens Östersjötorskfiskare, som är hårt prövade ekonomiskt till följd av avsaknaden av sin utkomstmöjlighet och avsaknaden av en möjlighet att erhålla arbetslöshetsersättning i sin arbetslöshet.

SFPO är av uppfattningen att det inte är anständigt att de torskfiskare som drabbats av fiskestoppet på torsk i Östersjön inte kan erhålla ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Fiskestopp, beslutat av EU eller nationellt, bör vara en omständighet som berättigar till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen.

I 9.7.6 i betänkandet uttrycks bedömningen att det i det nya regelverket för arbetslöshetsförsäkringen inte bör finnas särskilda regler om yrkesfiskares arbetslöshet. I betänkandet refereras till IAF:s rapport *Översyn av branschspecifik specialreglering* (2017:2) där det sägs att ersättningsrätten i de fall då ersättning enligt nu gällande bestämmelser kan utgå inte beror på att fiskaren är arbetslös utan på att denne är förhindrad att bedriva sin verksamhet. Verkligheten är dock sådan att när en yrkesfiskare inte kan bedriva något fiske så är denne *de facto* arbetslös.

En del yrkesfiskare är anställda och en del är egenföretagare. De yrkesfiskare som är anställda är per definition arbetslösa de dagar då fiske inte kan bedrivas. De yrkesfiskare som är egenföretagare är på samma sätt arbetslösa de dagar då fiske inte kan bedrivas. Den omständigheten att yrkesfiske inte är som andra näringar medför att fisket inte riktigt passar in i systematiken. Att fisket inte passar in i systematiken är inte skäl för att arbetslöshetsersättning ska vara något som inte kan utgå, tvärtom är det däremot ett fullgott skäl för en särskild reglering. I främsta rummet är det småskaliga och kustnära yrkesfiskare som är med i arbetslöshetskassa och betydelsen av möjligheten till ersättning för dem är stor och viktig.

Utredningen synes bortse ifrån att många yrkesfiskare är anställda, detta är en grav brist som leder fel i förslagsställandet (vid läsning i betänkandet förefaller det som om det inte finns yrkesfiskare som är anställda). Varför ska inte en yrkesfiskare - som är anställd eller för den delen egenföretagare - ha rätt till den trygghet som följer av ersättning från arbetslöshetsförsäkringen vid arbetslöshet?

Resonemanget om branschstöd utifrån ett statsstödsperspektiv leder fel, eftersom yrkesfiskare bör erhålla ersättning då de är arbetslösa precis på samma sätt som alla andra yrkeskategorier.

SFPO anser till skillnad från vad utredningen föreslår i betänkandet att rätten till ersättning från arbetslöshetskassa för yrkesfiskare ska kvarstå och dessutom ska som ytterligare ersättningsgrund tillfogas fiskestopp beslutade av EU eller nationellt.

SFPO delar uppfattningen att det endast är ett fåtal yrkesfiskare som berörs, detta är emellertid inte ett skäl för att ta bort ersättningsmöjligheten – det är ett mycket starkt skäl för varför den måste finnas kvar. Staten gör för övrigt inte någon besparing om yrkesfisket minskar, tvärtom skulle det innebära en mycket stor förlust utifrån många aspekter, exempelvis sysselsättningsmässigt, regionalpolitiskt och inte minst i ljuset av Livsmedelsstrategin beaktande betydelsen av en hög självförsörjningsgrad samt det faktum att en yrkesfiskare sysselsätter två – tre personer i landbaserad verksamhet. Svenskt yrkesfiske är en samhällsviktig verksamhet.

SFPO föreslår att den befintliga regleringen utökas med en ytterligare ersättningsgrund: fiskestopp beslutat av EU eller nationellt samt att utredningens förslag i denna del lämnas utan beaktande.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman